

Vejledning om

Særlig miljøstøtte under artikel 68

Ekstensivt landbrug, Pleje af permanente græsarealer

og Etablering af flerårige energiafgrøder.

1. udgave februar 2011

Vejledning om Særlig miljøstøtte under artikel 68

Ekstensivt landbrug og Pleje af permanente græsarealer

Denne vejledning er udarbejdet af FødevarerErhverv i 2011

Bidragyder(e): Økologistøttekontoret

© Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

FødevarerErhverv

Nyropsgade 30

1780 København V

Tlf.: 33 95 80 00

Fax: 33 95 80 80

Email: Ferv@ferv.dk

Websted: www.ferv.fvm.dk

ISBN (tryk): 978-87-7083-969-3

ISBN (web): 978-87-7083-970-9

Indhold

1	Kort om Særlig miljøstøtte under artikel 68	6
1.1	Oversigt over de tre støtteordninger:	7
1.1.1	Ekstensivt landbrug	7
1.1.2	Pleje af permanente græsarealer	7
1.1.3	Etablering af flerårige energiafgrøder	8
1.2	Nyt siden sidst	8
2	Betingelser for ansøgning og støtte	9
2.1	Hvem kan få tilskud?	9
2.2	Overordnede regler for tilskud	9
2.3	Sådan søger du om Særlig miljøstøtte	9
2.4	Ansøgningsfrist	10
2.5	Minimumskrav til ansøgning	11
2.6	Prioritering ordningerne imellem	13
2.6.1	Hvad betyder det, at jeg er blevet prioriteret?	13
2.6.2	Hvad gør jeg, hvis jeg ikke bliver prioriteret?	13
3	Ekstensivt landbrug (EL)	15
3.1	Formål	15
3.2	Hvad kan du få i tilskud?	15
3.3	Støttebetingelser	15
3.3.1	Arealer skal dyrkes med nedsat tilførsel af gødning og uden brug af pesticider	15
3.3.2	Gødningsplanen skal helt eller delvist udfyldes	16
3.3.3	Mindstemål for marker på Ekstensivt landbrug	16
3.3.4	Forpligtelsesperiode	17
3.3.5	Støtteberettigede arealer	17
3.3.6	Afgrødetyper der ikke er støtteberettigede	19
3.4	Kombination af Ekstensivt landbrug med andre areal støtteordninger	20
3.5	Prioritering	20
4	Pleje af permanente græsarealer	22
4.1	Formål	22
4.2	Hvad kan du få i tilskud?	22
4.3	Støttebetingelser	22
4.3.1	Hvilke arealer kan du søge støtte til?	22
4.3.2	Definition af Permanente Græsarealer	22

4.3.3	Beskrivelse af Naturbeskyttelseslovens § 3.....	23
4.3.4	Om Natura2000.....	23
4.3.5	Pleje af arealet.....	23
4.3.6	Pleje med afgræsning.....	24
4.3.7	Pleje med slæt og/ eller afgræsning.....	24
4.3.8	Ingen gødning og sprøjtning.....	24
4.3.9	Afgrødekode.....	24
4.3.10	Mindstemål for marker.....	25
4.3.11	Forpligtelsesperiode.....	25
4.4	Hvilke arealer kan ikke få støtte?.....	25
4.5	Kombination med andre areal støtteordninger.....	25
4.6	Ansøgning.....	25
4.7	Prioritering.....	26
5	Etablering af flerårige energiafgrøder.....	27
5.1	Formål.....	27
5.2	Hvad kan du få i tilskud?.....	27
5.3	Hvilke arealer kan få støtte?.....	27
5.4	Støttebetingelser.....	27
5.4.1	Artsvalg.....	27
5.4.2	Plantetæthed.....	28
5.4.3	Etablering.....	28
5.4.4	Arbejdsarealer.....	28
5.4.5	Minimumsareal.....	28
5.4.6	Dokumentation.....	28
5.5	Ansøgning.....	29
5.5.1	Afgrødekoder.....	29
5.6	Kombination med andre areal støtteordninger:.....	29
5.7	Anden lovgivning.....	30
5.8	Forhåndsansøgning for støtteåret 2012.....	30
5.9	Prioritering.....	31
6	Generelt for de særlige miljøstøtteordninger.....	33
6.1	Fælles regler for arealer med græs.....	33
6.2	Udbetaling af tilskud.....	33
6.2.1	Udbetalingskonto.....	34
6.2.2	Oplysninger til Skat.....	34

6.3	Kontrol og nedsættelse af støtten	34
6.3.1	Kontrol af støttebetingelser	34
6.3.2	Nedsættelse af støtten som følge af arealafvigelse	35
6.3.3	Nedsættelse af støtte ved overtrædelse af ikke arealbaserede støttebetingelser	36
6.4	Særlige omstændigheder	37
6.4.1	Producentsskifte – enkelt mark eller en hel bedrift	37
6.4.2	Force Majeure	37
6.5	Myndighedernes brug af oplysninger	37
6.5.1	Brug af data i ansøgningsskemaet	38
6.5.2	Opbevaring af kontroloplysninger	38
6.5.3	Den registreredes rettigheder	38
6.6	Klagemuligheder	39
6.7	Retsgrundlag	39
6.8	Adresser og telefonnumre	41

Velkommen

2010 var første år, hvor du kunne søge om Særlig miljøstøtte til de tre støtteordninger Ekstensivt landbrug, Pleje af permanente græsarealer og Etablering af energiafgrøder. Alle tre støtteordninger fortsætter næsten uændret i 2011, og de få ændringer, der er foretaget siden 2010, fremgår af afsnit 1.1 i denne vejledning.

Vejledningen for Særlig miljøstøtte under artikel 68 2011 er opbygget således:

Kapitel 1 er en kort introduktion og oversigt over de støtteordninger, der er omfattet af Særlig miljøstøtte under artikel 68.

Kapitel 2 giver en kort beskrivelse af, hvordan du søger til de særlige miljøstøtteordninger og hvilke regler, der gælder for prioritering på ordningerne.

Kapitel 3 beskriver støttebetingelser for Ekstensivt Landbrug.

Kapitel 4 beskriver støttebetingelser for Pleje af permanente græsarealer.

Kapitel 5 beskriver støttebetingelser for Etablering af energiafgrøder.

Kapitel 6 beskriver reglerne for udbetaling, kontrol og nedsættelse, klagemulighed og retsgrundlag.

Opdatering af vejledningen på nettet:

Denne vejledning omhandler reglerne for Særlig miljøstøtte under artikel 68, og den opdateres løbende på www.ferv.fvm.dk. Fødevarerhverv vil på hjemmesiden og i nyhedsbreve informere, hvis der er ændringer af reglerne.

Vejledning til, hvordan du udfylder ansøgning om Særlig miljøstøtte under artikel 68 i Fællesskemaet, vil fremgå af ”Vejledning til Fællesskema”, som kan findes på www.ferv.fvm.dk/faellesskema. ”Vejledning om Enkeltbetaling 2010” finder du på www.enkeltbetaling.dk.

1 Kort om Særlig miljøstøtte under artikel 68

Særlig miljøstøtte under artikel 68 er en del af Regeringens tiltag Grøn Vækst, og hensigten med støtten er en øget indsats på miljø- og naturområdet. Støtten gives til landbrugsområder, der dyrkes med en særlig hensyntagen til miljøet. Det kan ske enten ved at dyrke afgrøder med et særligt miljøsigt - som de flerårige energiafgrøder, eller ved at beskytte vandmiljøet og biodiversiteten ved at undlade brug af pesticider og nedsætte udledningen af kvælstof, eller ved at pleje permanente græsarealer, primært § 3 arealer uden for Natura 2000-områder med fx afgræsning til glæde for det vilde plante- og dyreliv. Midlerne til den særlige miljøstøtte er funderet i artikel 68 i den reviderede EU-forordning om direkte støtte fra 2009, der gør det muligt at målrette midler til miljøformål.

Den særlige miljøstøtte bliver forvaltet efter reglerne om direkte støtte ligesom ordningen om Enkeltbetaling, og er derfor underlagt samme krav for krydsoverensstemmelse og herunder reglerne for at holde arealerne i en god landbrugs- og miljømæssig stand. Ud over de grundlæggende betingelser og forpligtelser som gælder for enkeltbetalingsordningen, skal der for Særlig miljøstøtte under artikel 68 opfyldes yderligere særskilte betingelser og forpligtelser. Det er de yderligere betingelser og forpligtelser, der kompenseres for med den særlige støtte. Særlig miljøstøtte under artikel 68 administreres af Økologistøttekontoret i FødevarerErhverv.

Støtteordningerne under artikel 68 er 1-årige ordninger, og for at modtage støtte skal der ansøges hvert år på Fællesskemaet. Der gælder samme frister for ansøgning som på ordningen Enkeltbetaling, og der gælder også samme procedurer for kontrol, herunder kontrol via luftfoto/satelitbilleder og opmåling og besigtigelse på stedet.

Støtten bliver udbetalt inden for samme periode som ordningen Enkeltbetaling, og Særlig miljøstøtte under artikel 68 indgår også i beregningen af den graduering, hvor der overføres midler fra den direkte støtte til Landdistriktsprogrammet.¹ Støttebeløbene for den særlige miljøstøtte vil endvidere blive reduceret i det tilfælde, der sker en overskridelse af det nationale loft for udbetaling af direkte støtte. Se afsnit 3.2 - 3.5 i Vejledning om Enkeltbetaling 2011.

1.1 Oversigt over de tre støtteordninger:

1.1.1 *Ekstensivt landbrug*

Støttesats: 110 € pr. ha svarende til ca. 820 kr. pr. ha om året.

Særlige forpligtelser

Ingen brug af plantebeskyttelsesmidler, undtagen dem der må anvendes til økologisk jordbrugsproduktion.

Nedsat kvælstofkvote på arealet.

Gødningsplanen i Fællesskema 2011 skal udfyldes og *indsendes*.

Arealet skal være støtteberettiget under enkeltbetalingsordningen.

1.1.2 *Pleje af permanente græsarealer*

Støttesats: Hvis arealet afgræsses: 188 € svarende til ca. 1400 kr. pr. ha om året.

Hvis der tages slæt på arealet: 107 € svarende til ca. 800 kr. pr. ha om året.

---

¹ **Graduering:** I 2011 vil der blive fratrukket 9 % af den del af din totale direkte landbrugsstøtte (graduering), som ligger over 5.000 euro svarende til ca. 37.222 kr. Der er endvidere indført en såkaldt progressiv graduering. Hvis det samlede direkte støttebeløb for en bedrift er større end € 300.000 (ca. 2.233.290 kr.), vil den del af støttebeløbet, der ligger over € 300.000, blive reduceret med yderligere 4 %.

Særlige forpligtelser:

Arealet skal være et permanent græsareal, jf. reglerne under Enkeltbetaling. Se afsnit 4.3.2.

Arealet skal enten afgræsses, eller der skal tages slæt.

Der må ikke tages slæt eller afpudses i perioden fra 1. maj 2011 til 20. juni 2011.

Ingen brug af plantebeskyttelsesmidler.

Ingen tilførsel af kvælstof på arealet.

Arealet skal være støtteberettiget under ordningen om Enkeltbetaling.

Der skal udarbejdes en gødningsplan, som skal opbevares på bedriften. Gødningsplanen kan med fordel udarbejdes i fællesskemaet.

1.1.3 Etablering af flerårige energiafgrøder

Støttesats: 430 € pr. ha svarende til ca. 3.200 kr. pr ha i etableringsåret.

Særlige forpligtelser:

Energiafgrøden skal være etableret imellem 1. januar og 15. juni 2011.

Der skal anvendes følgende arter: Pil, poppel, rødel, ask eller hassel.

Der skal være minimum 8.000 planter/ha.

Vælges der poppel i renbestand, kan du nøjes med 2000 planter/ha.

Der skal senest 15. juli 2011 indsendes dokumentation på indkøb af plantemateriale.

1.2 Nyt siden sidst

På støtteordningen Etablering af energiafgrøder er fristen for deltagelse i forhåndsrunder for støtteåret 2012 flyttet frem til den 15. september 2011. Fødevarerhvervs svarfrist er flyttet frem til den 15. november 2011.

Valg af model for beregning af N-kvoten på Ekstensivt landbrug skal foretages i Fællesskema 2011.

Afkrydsningsfeltet er flyttet til gødningsplanen side 4, og er slået sammen med krydset for Miljøbetinget tilsagn. Hvis du både har et Miljøbetinget tilsagn og arealer, hvor der søges støtte til Ekstensivt landbrug, skal du kun sætte et kryds.

2 Betingelser for ansøgning og støtte

2.1 Hvem kan få tilskud?

Du kan få Særlig miljøstøtte under artikel 68, hvis du er ejer eller forpagter af landbrugsjord i Danmark og er aktiv landbruger og udøver en landbrugsaktivitet. Landbrugsaktivitet vil her sige en produktion af landbrugs- og gartneriprodukter eller bevarelse af jorden i god landbrugs- og miljømæssig stand.

Du skal som minimum søge støtte til 0,30 ha på Pleje af permanente græsarealer eller Ekstensivt Landbrug. Du skal søge støtte til etablering af minimum 1 ha Energiafgrøder.

Derudover skal din samlede ansøgning som minimum omfatte et støtteberettiget landbrugsareal på 2 ha, eller du skal have dyrepræmier til en værdi af mindst 300 €. Se afsnit 2.5 for en grundig beskrivelse af reglerne om minimumskravet.

Både enkeltpersoner og selskaber, som fx I/S, A/S, ApS og a.m.b.a. kan søge. Bedriften omfatter alle de produktionsenheder, som du driver under samme CVR-nummer.

2.2 Overordnede regler for tilskud

For at et areal kan få Særlig miljøstøtte skal det være støtteberettiget under reglerne for Enkeltbetaling og Krydsoverensstemmelse.² Derudover skal arealerne leve op til reglerne for den eller de støtteordninger, som du søger til under Særlig miljøstøtte under artikel 68.

En overtrædelse af reglerne kan medføre reduktion eller bortfald af hele den direkte støtte. Læs om kontrol og nedsættelse i denne vejledning i afsnit 6.3.

Læs om de grundlæggende krav og regler for Enkeltbetaling og krydsoverensstemmelse i ”*Vejledning om Enkeltbetaling 2011*” og i ”*Vejledning om krydsoverensstemmelse 2011*” på www.enkeltbetaling.dk.

2.3 Sådan søger du om Særlig miljøstøtte

Du søger om Særlig miljøstøtte under artikel 68 på Fællesskemaet. Det kan du gøre online på www.ferv.fvm.dk/faellesskema, eller du kan kontakte Landbrugsstøttekontoret i FødevarerErhverv og få tilsendt en papirudgave af Fællesskemaet.

Særlig miljøstøtte under artikel 68 søges under ”Markplan side 3”, hvis du søger elektronisk, og på side 3A, hvis du søger på papirskema i Fællesskema 2011. Du skal udfylde markplanen (mark nr., markbloksnummer, afgrødekode og areal), og derudover skal du krydse af i kolonnen for den ordning, som du søger. Der skal

---

² Reglerne for krydsoverensstemmelse vedrører miljø, sundhed og dyrevelfærd og omfatter regler for god landbrugs- og miljømæssig stand (GML).

krydses af for hver enkelt mark. Kolonnerne for Særlig miljøstøtte har nummer 13-16. Husk, at du som minimum **også** skal udfylde side 1 og 2. Hvis du søger støtte til Ekstensivt landbrug, skal du også helt eller delvist (afhængigt af, hvilket af de to gødningskrav, du vælger at overholde) udfylde gødningsplanen på side 4A og 4B. Hvis du søger støtte til Etablering af energiafgrøder, skal du endvidere indsende dokumentation for indkøb af planter – dokumentationen skal være Fødevarerhverv i hænde senest den 15. juli 2011.

Alle de arealer, du søger støtte til, og de øvrige arealer, der indgår i din bedrift, skal være indtegnet på et markkort. Det kan du gøre online på Fødevarerhvervs Internet Markkort IMK: <http://markkort.dffe.dk/> eller på et papirkort, som du kan printe fra IMK, eller som du kan få tilsendt ved at kontakte Fødevarerhverv.

Læs mere om indtegning af marker og udfyldelse af Fællesskemaet i ”Vejledning om fællesskema 2010” på www.ferv.fvm.dk/faellesskema.

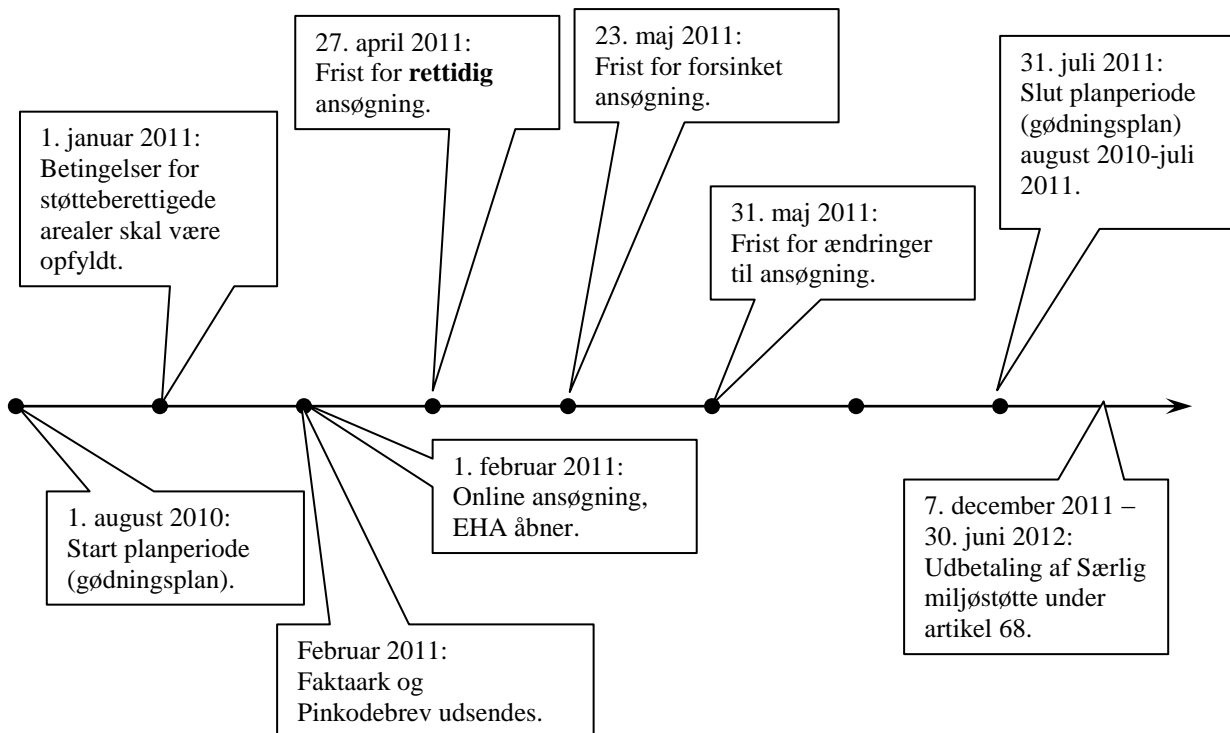
2.4 Ansøgningsfrist

Ansøgningsfristen for Særlig miljøstøtte under artikel 68 følger fristen for Enkeltbetalingen, som er den **27. april 2011**.

Hvis vi modtager din ansøgning efter ansøgningsfristen, vil der blive foretaget et fradrag i støtten på 1 % pr. arbejdsdag, ansøgningen er forsinket. Sidste dag for modtagelse af en forsinket ansøgning er mandag **den 23. maj 2010**. Ansøgninger modtaget efter denne dato accepteres ikke.

Læs mere i ”Vejledning til Fællesskema 2011”, som kan findes på www.ferv.fvm.dk/faellesskema.

Vigtige frister vedr. ansøgning, forpligtigelse og udbetaling af Særlig miljøstøtte under artikel 68. Ansøgning kan kun ske via Fællesskema.

2.5 Minimumskrav til ansøgning

Ansøgning om Særlig miljøstøtte under artikel 68 skal opfylde minimumskravene for direkte støtte og minimumskravene på de tre støtteordninger.

På de tre støtteordninger er minimumskravene følgende:

Ekstensivt landbrug: - mindst 0,30 ha sammenhængende areal (arealet kan være tilsået med forskellige afgrøder).

Pleje af permanente græsarealer: - mindst 0,30 ha sammenhængende areal.

Etablering af flerårige energiafgrøder: - mindst 1,00 ha, som kan bestå af flere marker, som altid skal være del af mindst 0,30 ha sammenhængende areal.

Et sammenhængende areal kan bestå af flere små arealer. Hvis der er tale om arealer på under 0,30 ha, der er varigt afgrænset af læhegn, grøfter, veje o. lign, accepteres de som værende sammenhængende, hvis der er passage på min. 4 meter imellem dem.

For også at leve op til minimumskravene for direkte støtte skal en ansøgning omfatte mindst 2 ha støtteberettiget landbrugsareal eller omfatte ansøgning om støtte for minimum 300 € (ca. 2.233 kr.) til handyr og moderfår eller direkte støtte på grundlag af *særlige betalingsrettigheder*.

For de 2 ha gælder, at de skal være støtteberettiget efter reglerne for Enkeltbetaling, men det er ikke nødvendigt at have betalingsrettigheder og søge om udbetaling af Enkeltbetaling.

I eksemplerne nedenfor kan du se, hvordan der udbetales til en ansøgning, der lever op til et eller flere af kravene.

Eksempel 1

Ansøger Jensen har **2,50 ha** støtteberettiget areal og almindelige betalingsrettigheder for 1,50 ha. Jensen ønsker at søge Enkeltbetaling, men opfylder ikke betingelsen for at få udbetalt Enkeltbetaling, da han ikke opfylder minimumsgrænsen på 2,00 ha.

Jensen er økolog og driver derfor sin jord uden brug af pesticider og med nedsat brug af gødning, og han søger derfor også støtte til Ekstensivt landbrug til de 2,50 ha.

Da Særlig miljøstøtte under artikel 68 også er en direkte støtte, opfylder Jensen minimumsgrænsen for direkte støtte på 2,00 ha og får udbetalt Særlig miljøstøtte til 2,50 ha og Enkeltbetaling til 1,50 ha.

Eksempel 2

Hansen har **1,50 ha** støtteberettiget areal, hvortil han ønsker at søge støtte til Ekstensivt landbrug og ordningen Enkeltbetaling. Hansen har betalingsrettigheder til de 1,50 ha, men opfylder ikke minimumsgrænsen på 2,00 ha.

Derudover får Hansen udbetalt handyrpræmier på i alt 4.000 kr. Hansen opfylder dermed minimumsgrænsen for Enkeltbetaling på grundlag af særlige betalingsrettigheder på kr. 2.235 kr. og får udbetalt handyrpræmie.

Da den ene af minimumsgrænserne er opfyldt, kan Hansen også få udbetalt Særlig miljøstøtte under artikel 68 for 1,50 ha og Enkeltbetaling til 1,50 ha.

Eksempel 3

Andersen har **1,90 ha** støtteberettiget areal, hvortil han ønsker at søge Enkeltbetaling og Særlig miljøstøtte under artikel 68. Andersen har betalingsrettigheder til 1,90 ha svarende til en værdi af 19.000 kr., men opfylder ikke minimumsgrænsen på 2,00 ha. Derudover får han moderfårspræmie på i alt 2.000 kr. og opfylder dermed heller ikke minimumsgrænsen for udbetaling af særlige betalingsrettigheder på 2.233 kr.

Andersen opfylder ingen af minimumsgrænserne og får derfor ikke udbetalt støtte.

2.6 Prioritering ordningerne imellem

Der er afsat 117 mio. kr. til de særlige miljøstøtteordninger, som udbetales efter artikel 68. Hvis alle ansøgninger ikke kan imødekommes, vil FødevarerErhverv prioritere mellem ordningerne efter nedenstående model:

Følgende ordninger er forhåndsprioriteret med nævnte beløbsramme:

Ekstensivt landbrug: kr. 43 mio.

Pleje af permanente græsarealer: kr. 42 mio.

Flerårige energiafgrøder: kr. 32 mio.

I det tilfælde, hvor der er overskydende midler enten på støtteordningen Ekstensivt landbrug eller på Pleje af permanente græs arealer, vil disse midler blive overført til den anden af de to støtteordninger.

De afsatte midler til Flerårige energiafgrøder er fastlåste, der kan således hverken tilføres eller flyttes midler fra denne pulje.

I det tilfælde, at midlerne kun rækker delvist til en ordning, vil der internt i den ordning blive lavet en prioritering imellem ansøgerne. Modellen for den interne prioritering afhænger af den enkelte ordning og er nærmere beskrevet i de tilhørende kapitler.

Prioriteringen gennemføres på baggrund af de oplysninger, der er indsendt pr. 27. april 2011. Hvis du som følge af en ændring i din ansøgning først søger disse ordninger efter den 27. april 2011, men inden den 31. maj 2011, vil de ændrede oplysninger indgå i en ny prioriteringsrunde, hvis der er overskydende midler efter prioriteringsrunden pr. 27. april 2011.

Du vil i løbet af maj 2011 få besked om, hvorvidt din ansøgning er imødekommet eller ej.

2.6.1 Hvad betyder det, at jeg er blevet prioriteret?

Du er ikke sikret støtte, fordi du er blevet prioriteret. At blive prioriteret betyder, at du vil modtage støtte, **hvis** du lever op til støttebetingelserne på den ansøgte ordning. Det betyder, at du ikke vil modtage støtte, hvis du ex. søger om støtte til energiafgrøder og ikke har plantet dine energiafgrøder indenfor den etableringsperiode, du er forpligtiget til at overholde i følge støttebetingelserne. Støttebetingelserne på de enkelte ordninger fremgår af denne vejledning.

2.6.2 Hvad gør jeg, hvis jeg ikke bliver prioriteret?

Du vil få besked i midten af maj 2011 om, hvorvidt du er prioriteret til at få støtte. Hvis du her får at vide, at du ikke er blevet prioriteret, er du naturligvis ikke forpligtet til at opfylde støttebetingelserne for den ansøgte støtteordning.

Du kan derfor vælge enten:

- At fortsætte med at dyrke dine arealer som planlagt, selvom du ikke vil få støtte hertil. Du behøver således ikke foretage dig noget.

eller

- At etablere en anden afgrøde. I dette tilfælde kan du frem til den 31. maj 2011 ændre i din ansøgning, så den kommer i overensstemmelse med den afgrøde, du i stedet vil bruge, uden at det får konsekvenser for din ansøgning i øvrigt.

3 Ekstensivt landbrug

3.1 Formål

Denne støtteordning sigter mod at fremme en ekstensiv landbrugsproduktion, herunder økologisk produktion. Målet er at reducere udvaskningen af næringsstoffer og plantebeskyttelsesmidler fra landbruget til vandmiljøet og dermed opnå en større hensyntagen til miljøet, naturen og biodiversiteten.

3.2 Hvad kan du få i tilskud?

Støttesatsen er 110 €, som svarer til ca. 820 kr. pr. ha om året.

3.3 Støttebetingelser

3.3.1 Arealer skal dyrkes med nedsat tilførsel af gødning og uden brug af pesticider.

Det er en støttebetingelse på Ekstensivt landbrug, at der på de arealer, hvortil der søges støtte, kun må anvendes de plantebeskyttelsesmidler, der er tilladt i økologisk jordbrugsproduktion i Danmark. Du kan finde listen over disse midler på Plantedirektoratets hjemmeside: www.pdir.fvm.dk.

Det er et krav, at du dyrker arealerne med en nedsat tilførsel af kvælstof, og her skal du vælge mellem to betingelser for reduktion af kvælstofkvoten:

1. I planperioden 10/11 må der på bedriften i gennemsnit tilføres maksimalt 140 kg total N pr. ha harmoniareal. Vær opmærksom på, at hvis din beregnede kvælstofkvote er under 140 kg N pr. ha på harmoniarealet, er det den kvote, der er din tilladte kvote.

eller

2. I planperioden 10/11 må de marker, hvortil du søger støtte til Ekstensivt landbrug kun indgå med 75 % af deres kvælstofkvote i den samlede kvote for bedriften. I praksis gøres det ved, at du for markerne med Ekstensivt landbrug reducerer deres kvælstofnorm i gødningsplanen med 25 %, så de kun udgør 75 % af deres oprindelige kvote. Det er således ikke en betingelse, at den udledte kvælstofmængden reduceres på *de enkelte marker*, men at der laves en reduktion af *den samlede kvote for bedriften*.

Du skal på gødningsplanen i Fælleskema 2011 angive, hvilken af de to betingelser, du vælger at overholde i den planperiode, der begyndte den 1. august 2010 og udløber 31. juli 2011.

3.3.2 Gødningsplanen skal helt eller delvist udfyldes

Hvis du har valgt at overholde betingelsen om maksimum 140 kg total N pr ha harmoniareal, har du pligt til at oplyse på gødningsplanen i Fællesskemaet, hvilke af dine arealer, der er harmoniarealer. Der skal opbevares en opdateret gødningsplan på bedriften.

Hvis du har valgt at overholde den betingelse for tilførsel af gødning, hvor markerne med Ekstensivt landbrug kun indgår med 75 % af deres kvote i bedriftens samlede kvote, skal du udfylde og indsende gødningsplanen i Fællesskema 2011. Planen skal omfatte alle bedriftens marker. Du skal opbevare en opdateret gødningsplan på bedriften, der omfatter alle marker.

I begge tilfælde skal du indberette ændringer til henholdsvis harmoniareal eller gødningsplan, der er foretaget inden den 25. maj 2011. Ændringerne skal indberettes i gødningsplanen i Fællesskemaet senest d. 31. maj 2011.

Det er en fordel, hvis du ansøger på EHA-online og udfylder gødningsplanen elektronisk, da flere punkter i den elektroniske gødningsplan udfyldes og udregnes automatisk. Planen kan også indsendes på papir, men i så fald skal du selv udfylde alle relevante felter.

I ”Vejledning til Fællesskema 2011” kan du se en udførlig beskrivelse af, hvordan gødningsplanen udfyldes.

Du skal i øvrigt være opmærksom på, at du har pligt til at være tilmeldt Register for Gødningsregnskab og dermed indsende dit gødningsregnskab til Plantedirektoratet, hvis din virksomhed opfylder et af følgende punkter:

- Har en momspligtig omsætning på over 50.000 kr. inden for planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf.
- Har over 10 dyreenheder (DE).
- Har en husdyrtæthed over 1,0 DE/ha.
- Modtager mere end 25 tons husdyrgødning eller anden organisk gødning inden for en planperiode.

3.3.3 Mindstemål for marker på Ekstensivt landbrug

En mark, som du søger støtte til under ordningen Ekstensivt landbrug, skal som minimum udgøre et sammenhængende areal på 0,30 ha. Ansøgningen skal desuden indgå i en samlet ansøgning om støtte til minimum 2,00 ha støtteberettiget jord eller dyrepræmier på over 300 €. Se afsnit 2.5.

Kravet om, at arealet som minimum skal være 0,30 ha sammenhængende areal, gælder dog ikke for dyrkning i lukkede væksthuse (drivhuse).

3.3.4 Forpligtelsesperiode

Betingelsen om nedsat tilførsel af kvælstof er du forpligtet til at overholde i planperioden 10/11, det vil sige fra den 1. august 2010 til den 31. juli 2011.

Alle øvrige støttebetingelser skal overholdes i hele kalenderåret 2011.

Husk at du som ansøger er ansvarlig for, at forpligtelserne overholdes i hele perioden, også selv om du ikke selv har rådighed over arealet i hele perioden. Se afsnit 6.4.1 om producentskifte.

3.3.5 Støtteberettigede arealer

For at kunne opnå støtte under ordningen Ekstensivt landbrug skal et areal være støtteberettiget efter reglerne for ordningen Enkeltbetaling, og det skal anvendes til produktion af landbrugsafgrøder eller til afgræsning. Udyrkede arealer (afgrødekod 310) kan du derfor ikke søge støtte til, selvom de er støtteberettigede under ordningen Enkeltbetaling.

3.3.6 Arealer med græs

Der er særlige krav til arealer med græs. På arealer med græs i omdrift og permanent græs er det et krav, at de skal afgræsses, eller der skal tages slæt inden for perioden 15. maj til 31. august. Du kan altså ikke nøjes med at foretage en afpudsning. Arealerne skal under normale vejrforhold³ fremstå med et tæt lavt plantedække d. 31. august 2011. Læs om tæt lavt plantedække i afsnit 6.1 i denne vejledning.

For økologiske arealer⁴ med græs i omdrift er der en undtagelse fra reglen om tæt lavt plantedække. Her er det muligt at anvende arealerne til grøngødning, således at arealet kun afpudses og det afslåede materiale efterlades som gødning. For at et areal betragtes som anvendt til grøngødning er det en betingelse, at:

- plantedækket nedpløjes inden for perioden fra den 1. august 2011 til og med den 31. oktober 2011 i ansøgningsåret,

eller

- arealerne er etableret med en kløvergræsblanding med mindst 15 vægtprocent kløver, og at du i hele ansøgningsåret opbevarer dokumentation for indkøb af den anvendte kløvergræsblanding og dokumentation for, at der har været en anden hovedafgrøde end græs på arealerne i kalenderåret forud for ansøgningsåret.

---

³ Undtagelser fra definitionen *normale vejrforhold* dækker perioder med for årstiden helt unormale vejrforhold, der resulterer i, at arealerne ikke lever op til betingelserne for støtte. FødevarerErhverv vil melde ud på hjemmesiden www.ferv.fvm.dk, når en sådan undtagelse fra definitionen **normale vejrforhold** træder i kraft, med angivelse af de geografiske områder, undtagelsen berører.

⁴ Et areal betragtes som økologisk, når det den 21. april i ansøgningsåret er omlagt eller er under omlægning til økologisk jordbrugsproduktion under en bedrift, der er autoriseret af Plantedirektoratet til økologisk jordbrugsproduktion – eller er under en bedrift, der er omfattet af en ansøgning til Plantedirektoratet om autorisation.

3.3.7 Minisommerbrak og sortbrak

På økologiske arealer er det muligt at lave bekæmpelse af rod ukrudt med brak i en begrænset periode, og det betragtes som landbrugsmæssig udnyttelse af arealet. Der er to former for brak, og de er defineret således:

- **Sortbrak**

Vinterrug hugges af først i maj. Det kan spredes på marken eller høstes som grøn rug. Der pløjes eller foretages en gennemskærende harvning, som fortsættes hen over sommeren. I august pløjes marken, og der sås en efterafgrøde.

- **Minisommerbrak**

Ved vårsæd: Når jorden er dyrkbar, sås der vårsæd. Vårsæden høstes grøn eller spredes på marken sidst i juni, og der gennemføres minisommerbrak fra sidst i juni.

Ved kløvergræs: Kløvergræsmarken udnyttes frem til sidst i juni, og man kan herefter gennemføre minisommerbrak.

For arealer med græs gælder i øvrigt de samme regler som på Enkeltbetalingsordningen. Læs om regler for plantedække og sammensætning af plantearter i bilag 3 i ”*Vejledning for Enkeltbetaling 2011*”.

3.3.8 Permanente afgrøder

For arealer med permanente afgrøder gælder samme regler som for Enkeltbetalingen. Arealer med permanente afgrøder som fx vin, lavskov og frugttræer skal drives landbrugsmæssigt med henblik på høst for at være støtteberettigede. Om et areal er drevet med henblik på høst afhænger af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Som eksempler på, at et areal kan vurderes som drevet landbrugsmæssigt, kan nævnes følgende:

- Dokumentation for beplantning af arealet (kvittering for indkøb af planter).
- Arealet er drevet ”plantagemæssigt”, dvs. at afgrøden fremstår veldefineret og som en plejet kultur.
- Fremvisning af dokumentation for salg af afgrøder.

På arealer med lavskov er det et krav, at der stævnes/høstes mindst én gang hvert tiende år. Læs mere om hvilke træsorter, der regnes som lavskov, og om reglerne for høst af permanente afgrøder i bilag A i ”*Vejledning om Enkeltbetaling 2011*”.

3.4 Arealer som ikke kan få støtte

Der gives ikke støtte til arealer, hvor der er tilsagn om miljøbetinget eller miljøvenlig drift bortset fra tilsagn om tilskud til etablering af efterafgrøder. Ligeledes gives der ikke støtte til arealer, hvor der ikke må anvendes kemiske plantebeskyttelsesmidler som følge af:

- tilsagn om tilskud efter anden lovgivning,
- aftale der indebærer direkte betaling for disse forpligtelser,
- servitut eller pligt, der er pålagt i medfør af anden lovgivning.

Du kan f.eks. ikke få tilskud til et areal, der efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven er omfattet af en forpligtelse til at undlade brug af kemiske plantebeskyttelsesmidler, eller som er omfattet af en fredning, der medfører sådan en forpligtelse. Det er dog muligt at få tilskud til arealer, der er omfattet af en forpagtningsaftale, så længe der ikke indgår en direkte økonomisk kompensation som en del af aftalen. Det kan eksempelvis være en aftale mellem en kommune og landmand om afgræsning af et kommunalt ejet areal.

3.4.1 Afgrødetyper der ikke er støtteberettigede

Du kan ikke søge støtte til de afgrøder, som er listet i nedenstående skema, da du ikke kan søge til skov og juletræer. Du kan kun modtage støtte til landbrugsarealer, der høstes eller afgræsses, og du må ikke kompenseres for nedsat tilførsel af kvælstof og begrænset brug af pesticider via andre ordninger, på ekstensive arealer.

Kode		Kode	
201	Mark sammenlagt med en anden mark	321	Miljøtiltag på ej landbrugsarealer
253	Miljøgræs MVJ-ordning 1 (80 N)	340	Randzoneordningen
254	Miljøgræs MVJ-ordning 2 (0 N)	341	Randzoneordningen 2
258	Permanent græs, Ø-støtte	350	Miljøgræs med N-kvot
271	Rekreative formål (fx vildtager)	580	Skovdrift, alm.
310	Udyrket mark	581	Nyplantning i skov – under 3 m
311	Skovrejsning på tidlig. landbrugsjord 1	583	Juletræer
312	20-årig udtagning	584	Juletræer i fredsskov
313	20-årig udtagning med skov	586	Skovrejsning på tidligere landbrugsjord 2
315	Miljøgræs med udtagningsforpligtelse	587	Skovrejsning på tidligere landbrugsjord 3
317	Vådområder med udtagningsforpligtelse	589	Bæredygtig skovdrift
318	Ikke landbrugsarealer - med pleje tilsagn	900	Øvrige afgrøder
319	Miljøtilsagn, der ikke er landbrugsarealer	901	Naturarealer
320	Braklagte randzoner	902	Naturlignende arealer

3.5 Kombination af Ekstensivt landbrug med andre areal støtteordninger

Støtte til Ekstensivt landbrug kan *kun* kombineres med følgende ordninger:

- Omlægningstilskud (OM -5 årig).
- Etablering af energiafgrøder.
- Etablering af efterafgrøder.
- Enkeltbetaling.
- Ø-støtte.
- Grønne regnskaber.
- Stivelseskartofler.

3.6 Prioritering.

I det tilfælde at alle ansøgninger til Ekstensivt landbrug ikke kan imødekommes, vil der ske en prioritering mellem ansøgningerne. Prioriteringen sker mellem de fire kategorier, som du kan se nedenfor og i den viste rækkefølge:

1. Private⁵ økologiske⁶ marker.
2. Private konventionelle marker.
3. Offentlige⁷ økologiske marker.
4. Offentlige konventionelle marker.

Hvis alle ansøgninger inden for en hovedgruppe ikke kan imødekommes, prioriteres der inden for hver hovedgruppe efter følgende undergrupper:

- A. Marker⁸ i nitratfølsomme indvindingsområder.
- B. Marker i områder med særlige drikkevandsinteresser.
- C. Marker i områder med drikkevandsinteresser.

---

⁵Ved en privat mark forstås, at ansøgning er indgivet af en privat person/virksomhed.

⁶ Ved en økologisk mark forstås, at marken indgår i en bedrift, som ved ansøgningsfristen er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion eller er omfattet af en ansøgning herom.

⁷Ved en offentlig mark forstås, at ansøgning er indgivet af en offentlig institution, en offentlig virksomhed eller et kommunalt fællesskab.

⁸ Marker, der ligger i en markblok, der helt eller delvist er beliggende i de pågældende områder. Der tages udgangspunkt i de markblokgrænser, der er gældende den 1. februar samt 21. april 2010 samt de registreringer af nitratfølsomme områder og drikkevandsområder, der er registreret på Miljøportalen den 1. februar 2010. Ved prioritering af en mark, der er berørt af markblokændringer, anvendes markblokkene på det af de to anførte tidspunkter, der giver den mest fordelagtige prioritering.

D. Marker i områder uden særlige drikkevandsinteresser.

Hvis der ikke er midler til en hel kategori (1-4), udbetales der ikke støtte til denne delgruppe.

4 Pleje af permanente græsarealer

4.1 Formål

Formålet med denne særlige miljøstøtte er at fremme en ekstensiv drift af permanente græsarealer ved pleje med afgræsning eller slæt og drift uden tilførsel af gødning og plantebeskyttelsesmidler. Det er især ekstensiv drift af permanente græsarealer, der er registreret som beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven (§ 3-arealer), der skal fremmes. Den ekstensive drift af permanente græsarealer skal bidrage til at øge biodiversiteten og reducere udvaskning af næringsstoffer og plantebeskyttelsesmidler fra landbruget til vandmiljøet.

4.2 Hvad kan du få i tilskud?

Støttesatsen udgør 188 € pr. ha svarende til ca. 1.400 kr. pr. ha for arealer, der skal plejes med afgræsning. For arealer, der plejes med slæt eller afgræsning, udgør støttesatsen 107 € pr. ha svarende til ca. 800 kr. pr. ha.

4.3 Støttebetingelser

4.3.1 Hvilke arealer kan du søge støtte til?

Det er en betingelse, at de arealer, du søger støtte til, er

1. permanente græsarealer,
2. beliggende *uden for* Natura 2000-områder,
3. støtteberettiget efter reglerne for Enkeltbetalingsordningen.

4.3.2 Definition af Permanente Græsarealer

Permanente græsarealer er arealer, der anvendes til dyrkning af græs eller andet grøntfoder, hvad enten der er tale om naturlige (selvsåede) eller dyrkede (tilsåede) arealer, og som har været holdt uden for bedriftens omdrift i mindst 5 år.

Arealer, der har haft græs eller andet grøntfoder i de sidste 5 år, er således omfattet af reglerne om permanente græsarealer.

Et areal ophører med at være et permanent græsareal, når det er genopdyrket med en omdriftsafgrøde, der ikke er græs eller grøntfoder.

Et helt nyt areal (ingen har søgt støtte på arealet tidligere, f.eks. en vej, der bliver nedlagt) bliver et permanent græsareal, hvis det anmeldes med en afgrødekode for permanente græsarealer. Lever et areal ikke

op til at være et permanent græsareal, så undersøg om du kan få støtte efter reglerne om Ekstensiv landbrug eller Pleje af græs og naturarealer. Se evt. definition i Vejledningen om Enkeltbetaling 2011 på Fødevarerhvervs hjemmeside: www.ferv.fvm.dk.

4.3.3 Beskrivelse af Naturbeskyttelseslovens § 3

Permanente græsarealer er ikke automatisk omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, mens græsarealer, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, normalt vil være permanente græsarealer. Beskyttelsen efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven kan kun ophøre efter ansøgning i kommunen, så en § 3 forpligtigelse fortsætter, selvom arealet ophører med at være permanent græs, med deraf følgende krav om reetablering med græs. Det bemærkes, at en eventuel § 3-forpligtigelse ikke behøver at være registreret for at den skal overholdes (spørg i kommunen).

4.3.4 Om Natura 2000

Hvis arealet er et permanent græsareal uden for Natura 2000, der er støtteberettiget under enkeltbetalingsordningen i hele ansøgningsåret, har du mulighed for at søge den 1-årige særlige støtte.

Er et areal delvist beliggende i Natura 2000, må marken opdeles således, at der kan søges den 1-årige støtteordning på arealet uden for Natura 2000, hvis det er større end 0,3 ha. På arealer beliggende i Natura 2000 er det kun muligt at søge et 5-årigt plejetilsagn. Det gælder, uanset om arealet modtager enkeltbetaling, er anmeldt som permanent græs eller registreret som § 3 i henhold til Naturbeskyttelsesloven. Se vejledning om tilsagn til 5-årige miljø- og økologiordninger på Fødevarerhvervs hjemmeside: www.ferv.fvm.dk/miljo.

For græs- og naturarealer beliggende uden for Natura 2000 har du desuden mulighed for at søge et 5-årigt plejetilsagn, hvis arealet er registreret som § 3 beskyttet i henhold til Naturbeskyttelsesloven.

4.3.5 Pleje af arealet

Arealet skal fastholdes som et permanent græsareal og må kun plejes med afgræsning eller slæt evt. kombineret med afgræsning. Omlægning fra græs til græs er ikke tilladt.

Arealet skal under normale vejrforhold⁹ fremstå med et tæt og lavt plantedække den 31. august 2011. Af hensyn til fugle og vildt må arealet ikke slås i perioden fra den 1. maj 2011 og til og med den 20. juni 2011. For definition på tæt lavt plantedække, se afsnit 6.1 i denne vejledning.

---

⁹ Undtagelser fra definitionen normale vejrforhold dækker perioder med for årstiden helt unormale vejrforhold, der resulterer i, at arealerne ikke lever op til betingelserne for støtte. Fødevarerhverv vil melde ud på hjemmesiden www.ferv.fvm.dk, når en sådan undtagelse fra definitionen normale vejrforhold træder i kraft, med angivelse af de geografiske områder, undtagelsen berører.

Hvis arealerne er beliggende inden for de afstandskrav, der gælder efter bestemmelserne for certificering af frø, skal plantedækket dog slås inden blomstring på anmodning fra den berørte frøavler.

Plantedækket må endvidere slås på *afgrænsede områder* med flyvehavre, hejrearter, brændenælder, tidsler, bjørneklo, engbrandbæger og vårbrandbæger før den 20. juni 2011.

4.3.6 Pleje med afgræsning

Hvis du vælger at pleje med afgræsning, skal det ske med husdyr (kun heste og/eller drøvtyggere).

Afgræsningen skal foretages med et efter forholdene afpasset græsningstryk, således at overgræsning undgås og plantedækket opretholdes.

I perioden den 21. juni til den 31. august er det muligt at supplere afgræsningen med slæt, hvis det sker som en naturlig del af afgræsningen. Det er muligt at afpudse arealet, hvis afpudsningen sker efter afgræsning.

Arealet skal plejes således, at det under normale vejrforhold¹⁰ fremstår med et tæt lavt plantedække den 31. august. For definition af tæt lavt plantedække se afsnit 6.1 i denne vejledning.

Vær opmærksom på, at der ikke må tilskudsfordres på arealet - mineraltilskud er undtaget.

4.3.7 Pleje med slæt og/eller afgræsning

Hvis du vælger at pleje med slæt og/eller afgræsning, står det dig frit for, i hvilket omfang du ønsker at kombinere slæt og afgræsning. Det er således også muligt kun at pleje arealet med slæt. Arealet skal plejes således, at det under normale vejrforhold¹¹ fremstår med et tæt lavt plantedække den 31. august. For definition af tæt lavt plantedække se afsnit 6.1 i denne vejledning.

4.3.8 Ingen gødning og sprøjtning

Der må ikke anvendes plantebeskyttelsesmidler på arealet, og der må ikke tilføres gødning, bortset fra den gødning, der efterlades af græssende husdyr.

Der skal udarbejdes gødningsplan efter reglerne i *Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække*, uanset om bedriften er omfattet af loven, og du skal opbevare gødningsplanen på bedriften, så den kan fremvises ved kontrol. Gødningsplanen kan med fordel udarbejdes i Fællesskemaet/EHA.

4.3.9 Afgrødekode

Du skal anvende afgrødekode 276 (permanent græs og kløvergræs uden N-norm) til denne ordning, uanset om arealet afgræsses eller der tages slæt. Du vælger på side 3A i Fællesskema 2011, om du ønsker at pleje med afgræsning eller med både afgræsning og slæt.

---

¹⁰ Se note nr. 9

¹¹ Se note nr. 9

4.3.10 Mindstemål for marker

For at kunne søge om støtte til Pleje af permanente græsarealer skal du som minimum søge støtte til 0,30 ha sammenhængende areal. Ansøgningen skal desuden indgå i en samlet ansøgning om støtte til minimum 2,00 ha støtteberettiget jord eller dyrepræmier på over 300 €. Se afsnit 2.5.

4.3.11 Forpligtelsesperiode

Du er forpligtet til at overholde alle støttebetingelser i hele kalenderåret.

4.4 Hvilke arealer kan ikke få støtte?

Du kan ikke søge støtte til arealer, der i 2011 samtidig er omfattet af en anden lovgivning, servitut, eller pligt, hvor der er krav om udtagning, afgræsning eller slæt m.m.

Dog kan du få støtte til arealer, der indgår i et demonstrationsprojekt efter *Lov om udvikling af landdistrikterne* (landdistriktsloven), og hvor der ikke ydes tilskud for afgræsning eller slæt.

4.5 Kombination med andre areal støtteordninger

Støtte til Pleje af permanente græsarealer kan *kun* kombineres med følgende ordninger:

- Omlægning til økologisk landbrug.
- Ø-støtte.
- Tilskud til udarbejdelse af grønne regnskaber for jordbrugsbedrifter.
- Direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen.

4.6 Ansøgning

Ansøgning skal ske i Fællesskema 2011 under ”Markplan side 3”, hvis du søger elektronisk, og på side 3A, hvis du søger på papirskema. I Fællesskemaet skal du også angive, hvilke plejeforpligtigelser, du påtager dig:

- afgræsning (sæt kryds i kolonne 15), eller
- afgræsning eller slæt (sæt kryds i kolonne 16).

4.7 Prioritering

I det tilfælde, at alle ansøgninger til Pleje af permanente græsarealer ikke kan imødekommes, vil der ske en prioritering mellem ansøgningerne. Prioriteringen sker mellem de seks kategorier, som du kan se nedenfor og i den viste rækkefølge:

1. Privat drevne overdrevsarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.¹²
2. Andre privat drevne arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.⁶
3. Andre privat drevne arealer.
4. Offentligt drevne overdrevsarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.
5. Andre offentligt drevne arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.
6. Andre offentligt drevne arealer.

Hvis der ikke er midler til at imødekomme alle ansøgere i en prioriteringsklasse, får ingen af disse ansøgere støtte.

---

¹² Marker, der ligger i en markblok, der helt eller delvist er beliggende, så de er omfattet af § 3, prioriteres. Der tages udgangspunkt i de markblokgrænser, der er gældende den 1. februar samt 21. april 2011 samt de registreringer af § 3 arealer, der er registreret på Miljøportalen (www.miljoportal.dk) den 1. februar 2011. Søer og vandløb indgår ikke i prioriteringen, da disse ikke er græsmarker. Ved prioriteringen af en mark, der er berørt af markblokændringer, anvendes markblokkene på det af de to anførte tidspunkter, der giver den mest fordelagtige prioritering.

5 Etablering af flerårige energiafgrøder

5.1 Formål

Formålet med denne særlige støtte er at fremme produktionen af biomasse, som kan erstatte fossile brændstoffer, og dermed reducere CO₂-udledningen. Ordningen skal endvidere bidrage til at reducere udvaskningen af næringsstoffer.

5.2 Hvad kan du få i tilskud?

Der ydes 430 € pr. ha svarende til ca. 3.200,00 kr. pr. ha.

Der er tale om en etableringsstøtte, som kun ydes i etableringsåret og der vil ikke, efter denne ordning¹³, blive udbetalt yderligere støtte i de følgende år eller i forbindelse med høst.

5.3 Hvilke arealer kan få støtte?

Alle arealer, der lever op til betingelserne under Enkeltbetalingsordningen, kan opnå støtte til etablering af flerårige energiafgrøder.

5.4 Støttebetingelser

For at opnå støtte til etablering af flerårige energiafgrøder skal nedenstående betingelser overholdes. Du er forpligtet til at overholde alle støttebetingelser i hele kalenderåret 2011.

5.4.1 Artsvalg

Energiafgrøderne skal være af arterne:

- Pileslægten (*Salix sp.*)
- Poppelslægten (*Populus sp.*)
- Rødel (*Alnus glutinosa*)
- Ask (*Fraxinus excelsior*)
- Hassel (*Corylus avellana*)

Der må dog også optræde enkelte selvsåede træer af andre arter.

---

¹³ Det vil fortsat være muligt at modtage støtte fra andre støtteordninger til arealet såsom Enkeltbetaling eller Støtte til ekstensivt landbrug. Se afsnit 0 om kombination med andre ordninger.

5.4.2 Plantetæthed

Plantetætheden skal minimum være:

For Pil, Rødel, Ask og Hassel: 8.000 planter/ha.

For renbestande af Poppel: 2.000 planter/ha.

Blandinger af de forskellige arter og slægter: 8.000 planter/ha.

Plantetallet skal opretholdes igennem hele kalenderåret. En samling af skud, der skyder fra den samme rod eller stød, skal i denne sammenhæng forstås som én plante.

5.4.3 Etablering

Etableringen af energiafgrøden skal finde sted i perioden den 1. januar – den 15. juni 2011. Der skal være tale om nyetablering. Genplantning og supplerende plantning i allerede eksisterende energiafgrøde arealer anses ikke som etablering og er derfor ikke berettiget til støtte.

5.4.4 Arbejdsarealer

I henhold til reglerne for Enkeltbetaling og lavskovarealer må der være ubeplantede spor og gange, så det er muligt at færdes i og vedligeholde afgrøden. Dog må højst 20 % af arealet udgøres af sådanne gange og ubefæstede køreveje. Du skal dog stadig overholde plantetæthedskravet på det samlede areal, som du søger støtte til. Eksempel:

Du har 2,00 ha mark, som du ønsker at søge etableringsstøtte til. På de 2,00 ha kan du således nøjes med at tilplante de 1,60 ha og lade resten udgøre af ubefæstede køreveje og spor. Du skal dog stadig opretholde et minimumsplantetal på 8.000 planter pr. ha for alle 2,00 ha. Dvs. at du på de 1,60 ha, hvor arealet i praksis er tilplantet, skal have minimum 16.000 planter i alt, som skal opretholdes i hele kalenderåret.

5.4.5 Minimumsareal

For at kunne modtage etableringsstøtte til energiafgrøder skal du som ansøger minimum søge om og etablere 1,00 ha flerårige energiafgrøder. Denne hektar kan dog være fordelt over flere marker, fx 2 marker på 0,30 ha og 1 på 0,40 ha. Arealerne, hvortil der søges om støtte, skal være velafgrænsede i forhold til øvrige områder og afgrøder.

Mindstemålet for marker er 0,30 ha, og ansøgningen om støtte til energiafgrøder skal desuden indgå i en samlet ansøgning om støtte til minimum 2,00 ha støtteberettiget jord eller dyrepremier på over 300 €. Se afsnit 2.5.

5.4.6 Dokumentation

Du skal senest den 15. juli 2011 dokumentere, at du opfylder mindstekravet for plantetallet og plantarten på de ansøgte arealer. Sammen med dokumentationen skal der indsendes et udfyldt skema, som findes på

FødevarerErhvervs hjemmeside. Dokumentation kan fx være i form af faktura, bilag eller anden skriftlig aftale om levering. Skema og dokumentation skal sendes til Økologistøttekontoret, enten via almindelig post eller e-mail. Adresserne findes bagerst i denne vejledning.

5.5 Ansøgning

Ansøgning skal ske via Fælleskema 2011 under ”Markplan” på side 3, hvis du ansøger elektronisk, og på side 3A, hvis du ansøger på papirskema.

I Fælleskemaet skal du anvende nedenstående afgrødekoder på markplanen, angive plantningsåret i kolonne 8 og i kolonne 17 skal du markere, at du søger støtte til etablering af energiafgrøder.

Vigtigt: Uanset om du i november 2010 fik forhåndstilkendegivelse på at modtage etableringsstøtte i 2011, skal du søge via Fælleskemaet inden den 27. april 2011, da forhåndstilkendegivelsen ellers vil bortfalde.

5.5.1 Afgrødekoder

Når du søger støtte til etablering af energiafgrøder, skal der i fælleskemaet anvendes følgende afgrødekoder:

Art	Afgrødekode
Pil	592
Poppel	593
Rødel	594
Hassel, ask og blandinger	591

5.6 Kombination med andre areal støtteordninger:

Støtte til energiafgrøder kan kombineres med følgende ordninger:

- Enkeltbetalingsordningen.
- Ekstensivt landbrug.
- Miljøbetings tilskud.
- Omlægningstilskud.
- Ø-støtte.
- Grønne Regnskaber.
- Nedsættelse af kvælstoftilførsel i 10 år.

5.7 Anden lovgivning

Du skal som ansøger være opmærksom på, at der jf. anden lovgivning er begrænsninger på, hvilke arealer der kan tilplantes. Her er det især Naturbeskyttelsesloven, som indeholder bestemmelser, der kan begrænse, hvor du må plante.

Du må inden for en afstand på 150 m til beskyttede søer og vandløb ikke tilplante arealer med flerårige energiafgrøder uden forudgående tilladelse fra kommunen.

Inden for Fuglebeskyttelsesområder skal etablering af flerårige energiafgrøder forud anmeldes til kommunen, som skal tage stilling til, om tilplantning er i overensstemmelse med beskyttelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 19 b. Tilsvarende gælder, hvis tilplantning f.eks. vil ændre væsentligt på anvendelse af husdyrgødning eller græsningsintensitet eller kan påvirke § 3-naturtyper (vandhuller o. lign.), som ikke er beskyttede.

På beskyttede naturtyper (§ 3-arealer), på klitfredede arealer (§ 8) og inden for strandbeskyttelseslinjen (§ 15) må du ikke ændre tilstanden. Desuden må yngle- og rasteområder for generelt beskyttede arter (f.eks. spidssnudet frø) ikke beskadiges eller ødelægges (§ 29 a). Dermed vil en etablering af flerårige energiafgrøder på sådanne samt på fredede arealer i de fleste tilfælde ikke være mulig.

Du skal derudover være opmærksom på, at denne liste ikke er udtømmende, og at det er din pligt som ansøger at være orienteret om gældende lov. Er du i tvivl, bør du kontakte din kommune.

5.8 Forhåndsansøgning for støtteåret 2012

Hvis du ønsker at søge støtte til etablering af energiafgrøder i støtteåret 2012, og de arealer, du ønsker at søge støtte til, er beliggende i et område, hvor der i henhold til Statens vandplaner skal ske en målrettet indsats i forhold til kystoplande, kan du allerede tilkendegive din interesse for støtte i sommeren 2011. Fødevarerhverv vil senest den 15. november 2011 meddele dem, der har tilkendegivet interesse, hvorvidt de er forhåndsprioriteret til støtte i 2012. Formålet med dette er at give dig som ansøger bedre tid til eventuelle forberedelser.

Hvis der i forhåndsrunder søges om flere midler, end der forventes at være til rådighed i 2012, vil Fødevarerhverv lave en prioritering efter samme prioriteringsmodel, som den der anvendes for prioritering af ansøgere i 2011, dog kun for arealer, der ligger inden for de særlige kystoplande. Modellen er beskrevet nedenfor.

Hvis du ønsker at indgå i en forhåndsprioritering for 2012, skal du anvende et særligt skema, der skal indsendes til Fødevarerhverv efter 17. maj og før 15. september 2011. Skemaet findes på Fødevarerhvervs hjemmeside fra 1. juni 2011 www.ferv.fvm.dk/energiafgroeder.

Vær opmærksom på, at selvom du er blevet prioriteret i forhåndsrunderen, skal du stadig huske at søge om støtte til energiafgrøder på Fællesskemaet i 2012.

5.9 Prioritering

I det tilfælde, at alle ansøgninger til etablering af energiafgrøder ikke kan imødekommes, vil der ske en prioritering mellem ansøgningerne. Prioriteringen sker mellem de fire kategorier, som du kan se nedenfor og i den viste rækkefølge:

1. Private marker¹⁴, hvor der i henhold til Statens vandplaner skal ske en målrettet indsats i forhold til kystoplande¹⁵.
2. Offentlige marker, hvor der i henhold til Statens vandplaner skal ske en målrettet indsats i forhold til kystoplande.
3. Andre private marker.
4. Andre offentlige marker.

Inden for de 4 ovenfor nævnte kategorier prioriteres der efter energiafgrødens art efter nedenstående prioriterede liste

- Pil.
- Poppel.
- Rødel.
- Ask, Hassel og blandinger.

Inden for disse artsgrupper laves der igen en underprioritering således, at arealer beliggende inden for nitratfølsomme områder¹⁶ prioriteres højere end andre arealer.

---

¹⁴ Private marker skal her forstås som marker, der drives af en privat landbruger. Det vil sige, at offentligt ejet mark, der forpagtes og drives af en privat landbruger, anses som en privat mark.

¹⁵ Disse områder kan findes ved at slå op i Fødevarerhvervs Internet Markkort program, hvor man under menuen skift lag/årstal kan vælge laget "Energiafgrøder". Dette lag viser "områder, hvor der skal ske en målrettet indsats i forhold til kystoplande". Når de statslige vandplaner er godkendt, vil vi undersøge muligheden for fremadrettet at sikre højere prioritet til områder, der er udpeget som særligt sårbare.

¹⁶ Disse områder kan, i lighed med "Områder, hvor der skal ske en målrettet indsats i kystoplande", findes i Fødevarerhvervs Internet Markkort under menuen Skift lag/årstal.

Eksempel 1:

Larsen har et areal på 1,20 ha beliggende i et område, hvor der skal ske en målrettet indsats i forhold til kystoplande. Larsen ønsker at plante arealet til med poppel, og arealet er ikke beliggende i et nitratfølsomt område.

Hansen har et areal på 2,80 ha, der ikke er beliggende i et område, hvor der skal ske en målrettet indsats i forhold til kystoplande. Hansen ønsker at plante arealet til med pil, og arealet er beliggende i et nitratfølsomt område.

I dette tilfælde vil Larsen være højere prioriteret end Hansen, fordi Larsens areal er beliggende inden for et område, hvor der skal ske en målrettet indsats i forhold til kystoplande.

Eksempel 2:

Petersen har et areal på 3,10 ha, som ikke er beliggende i et område, hvor der skal ske en målrette indsats i forhold til kystoplande. Petersen ønsker at plante arealet til med pil, og arealet er beliggende i et nitratfølsomt område.

En kommune har et areal på 2,90 ha, der er beliggende i et område, hvor der skal ske en målrettet indsats i forhold til kystoplande. Kommunen ønsker at tilplante arealet med rødæl, og arealet er ikke beliggende i et nitratfølsomt område.

I dette tilfælde vil kommunen være højst prioriteret, selvom der er tale om en offentlig institution. Den højere prioritering skyldes, at kommunen har sine arealer beliggende indenfor et område, hvor der skal ske en målrettet indsats i forhold til kystoplande.

Eksempel 3:

Nielsen har et areal på 1,90 ha, som ikke er beliggende i et område, hvor der skal ske en målrette indsats i forhold til kystoplande. Nielsen ønsker at plante arealet til med ask, og arealet er beliggende i et nitratfølsomt område.

Sørensen har et areal på 5,30 ha, som ikke er beliggende i et område, hvor der skal ske en målrette indsats i forhold til kystoplande. Sørensen ønsker at plante arealet til med hassel, og arealet er ikke beliggende i et nitratfølsomt område.

I dette tilfælde er Nielsen højst prioriteret, fordi hans arealer er beliggende i nitratfølsomt område.

6 Generelt for de særlige miljøstøtteordninger

6.1 Fælles regler for arealer med græs

På Ekstensivt landbrug og Pleje af permanent græs er der fælles regler for pleje af plantedækket på græsarealerne. Reglen om tæt lavt plantedække pr. 31. august skal forstås således:

Lavt

Hvis arealet er plejet med slæt, skal det fremstå med tæt lavt plantedække den 31. august 2011. Hvis arealet er plejet med afgræsning, skal alle dele af arealet fremstå d. 31. august 2011 med mindst 50 % af plantedækket under 40 cm højt. Enkelte områder på under 100 m², hvor der den 31. august 2011 er et plantedække på over 40 cm højde, vil dog blive accepteret, hvis de er en del af en helhed, hvor plantedækket i øvrigt opfylder betingelserne til plantedække.

Tæt

Et tæt plantedække på græsarealer vurderes efter reglerne for Enkeltbetaling, hvor sådanne arealer hele året skal have et plantedække, der overvejende består af græs eller andet grøntfoder (dvs. græs, kløver og andre bælplanter samt urteagtige plantearter som naturligt indgår i foderet til drøvtyggere og heste).

Områder hvor der er mere end 50 % planter, der ikke er græs eller grøntfoder er ikke støtteberettigede. I bilag A3 i vejledningen for Enkeltbetaling kan du læse om hvilke plantearter, der ikke er støtteberettigede på græsarealer, og hvordan det støtteberettigede areal beregnes for marker, hvor dele af marken ikke lever op til kravet om de 50 %. Se evt. afsnittet om plantedække i *Vejledning om Enkeltbetaling 2011*.

6.2 Udbetaling af tilskud

Fødevarerhverv udbetaler tilskuddet én gang årligt. Tilskuddet bliver udbetalt i perioden 1. december 2011 til 30. juni 2011, og kommer først til udbetaling efter at din ansøgning om Enkeltbetaling fra 2011 er færdigbehandlet.

Støtten udbetales til den, der indsender Fællesskemaet. Dette sker uanset, at arealet overdrages til en anden landbruger i løbet af ansøgningsåret.

Hvis det er aftalt mellem parterne, at køberen/forpagteren skal have støtten udbetalt, kan der sendes en erklæring om notering af transport i støtten ind til Fødevarerhverv. Fødevarerhverv noterer transporten med respekt af foranstående kreditorer og med forbehold for statens ret til at modregne.

Læs mere i "*Vejledning til Enkeltbetaling 2011*", som findes på www.enkeltbetaling.dk.

6.2.1 Udbetalingskonto

Tilskuddet vil blive udbetalt til den konto, der er registreret som din Nemkonto. Du kan indberette og ændre den konto, du ønsker som Nemkonto i dit pengeinstitut (eller netbank) eller på www.nemkonto.dk (gælder dog ikke for virksomheder).

6.2.2 Oplysninger til Skat

Tilskuddet er skattepligtigt, og det bliver meddelt Skat, hvor meget du har fået udbetalt i støtte.

6.3 Kontrol og nedsættelse af støtten

6.3.1 Kontrol af støttebetingelser

Der gennemføres både en administrativ kontrol og en kontrol på stedet i forbindelse med den direkte landbrugsstøtte, herunder den særlige miljøstøtte (artikel 68). Formålet med kontrollen er at sikre, at betingelserne for støtte er overholdt. Alle ansøgninger indgår i en administrativ kontrol hos FødevarerErhverv, mens kontrollen på stedet foretages hos et repræsentativt udsnit af alle årets ansøgere og udføres af Plantedirektoratet.

Den administrative kontrol og kontrollen på stedet sker på grundlag af din indsendte ansøgning og markblokregistret. Der tages hensyn til de rettelser af markblokregistret, som vi har modtaget fra dig inden ændringsfristen, som i 2011 er den 31. maj. Bemærk, at det kun er arealet inden for markblokkene, som er støtteberettiget. Det betyder, at der ikke bliver medregnet arealer uden for markblokkene, til det støtteberettigede areal.

Hvis det i forbindelse med kontrollen konstateres, at et anmeldt areal ligger helt eller delvist uden for markblokken, vil FødevarerErhverv kun medregne den del af arealet, der ligger i markblokken. Bemærk, at enhver forskel mellem det anmeldte og det fastslåede (godkendte) areal vil kunne danne grundlag for nedsættelse af støtten og beregning af eventuel yderligere nedsættelse.

En del af kontrollen sker ved anvendelse af teleopmåling af dine landbrugspareller på baggrund af aktuelle satellitfotos. Hvis kontrollen kan afsluttes på baggrund af teleopmålingen, modtager du kontrolresultatet til orientering.

Hvis telemålingen ikke er tilstrækkelig, foretager Plantedirektoratet et besøg på din bedrift. I disse tilfælde vil der typisk ske opmåling af dine landbrugspareller ved hjælp af GPS-opmålingsudstyr eller ortofoto. Plantedirektoratet kontrollerer også, at øvrige betingelser for udbetaling af støtte er overholdt for arealrelaterede EU-støtteordninger med undtagelse af tilsagnsordninger administreret af Skov- og Naturstyrelsen.

Kontrolbesøg foretages uanmeldt eller med et kort varsel på højst 48 timer.

Under et kontrolbesøg har du pligt til at medvirke til, at kontrollen kan gennemføres. Kan en kontrol ikke gennemføres på grund af forhold, som du er årsag til, vil din ansøgning blive afvist. Du kan i denne situation også risikere krav om tilbagebetaling af støtten fra tidligere år og evt. inddragelse af betalingsrettigheder. Hvis du som ansøger ikke selv kan være til stede og give adgang for kontrollen og til evt. nødvendige dokumenter, skal du finde en stedfortræder, som kan hjælpe med den nødvendige adgang. Dette gælder også, hvis du ikke opholder dig på bedriften i en længere periode.

Efter kontrollen modtager ansøger en kopi af kontrolrapporten, herunder opmålingsresultaterne. Hvis kontrollen har givet anledning til bemærkninger, får man mulighed for at fremføre sine kommentarer over for Plantedirektoratet. Kontrolrapporten sendes derefter sammen med eventuelle bemærkninger til FødevarerErhverv, som træffer den endelige afgørelse.

Bemærk, at resultatet af kontrollen vil kunne danne grundlag for en genoptagelse af tidligere års ansøgninger om Enkeltbetaling med risiko for tilbagebetaling af støtte og inddragelse af eventuelt uberettiget tildelte betalingsrettigheder.

6.3.2 Nedsættelse af støtten som følge af arealafvigelse

Reglerne for nedsættelse af den særlige miljøstøtte under artikel 68 følger de samme retningslinjer, der gælder for den direkte støtte. En afvigelse mellem det anmeldte og det fastslåede (godkendte) areal vil medføre nedsættelse af støtten og evt. yderligere nedsættelse efter nedenstående retningslinjer:

Fra 0 til 3 % arealafvigelse (og højst 2 ha):

Det anmeldte areal nedsættes, så det svarer til det fastslåede areal. Der ydes støtte for det fastslåede areal. Der sker ikke nedsættelse af støtten.

Fra 3 %, men højst 20 % arealafvigelse (eller over 2 ha):

Det fastslåede areal nedsættes med det dobbelte af arealafvigelsen. Det beregnede areal (sanktionerede areal), danner grundlag for udbetaling af støtte.

Fra 20 %, men højst 50 % arealafvigelse:

Støtten bortfalder inden for afgrødegruppen.

Over 50 % arealafvigelse:

Støtten for ansøgningsåret bortfalder, og du udelukkes fra at modtage et tilsvarende beløb i støtte i op til 3 år.

Der henvises i øvrigt til bilag F i ”*Vejledning om Enkeltbetaling 2011*”, hvor de nærmere betingelser for nedsættelse af støtten fremgår.

Eksempel:

Hansen har 10 ha med Ekstensivt landbrug, men ved en kontrol konstateres det, at 7 ha er sprøjtet med pesticider. Hansen har dermed en overtrædelse på over 50 %. Alt Hansens støtte til ekstensivt landbrug vil bortfalde det pågældende år (alle 10 ha), og yderligere vil Hansen blive sanktioneret for et beløb, der svarer til det fragåede areal (de 7 ha). Sanktionen vil blive modregnet i Hansens udbetalinger indenfor de tre følgende år. Dette medfører, at hvis Hansen ikke søger ekstensivt landbrug eller en af de andre artikel 68 ordninger (Pleje af permanente græsarealer og Flerårige energiafgrøder) det følgende år, da vil beløbet blive fratrukket Hansens Enkeltbetalingsstøtte.

Det samme gælder modsat, hvis Hansen har et udestående på Enkeltbetalingsstøtten. Her vil Hansen det følgende år blive modregnet i sin artikel 68 – støtte, hvis Enkeltbetalingsstøtten dette år ikke er høj nok til at modsvare det udestående beløb.

6.3.3 Nedsættelse af støtte ved overtrædelse af ikke arealbaserede støttebetingelser

I det tilfælde at ikke arealbaserede støttebetingelser bliver overtrådt - fx kravet om indsendelse af gødningsplan eller overtrædelse af den tilladte norm for tilførsel af kvælstof - vil støtten blive nedsat efter nedenstående retningslinjer.

Ekstensivt landbrug:

Manglende opdatering af gødningsplanen i Fælleskemaet indtil den 25. maj 2011 medfører en 10 % nedsættelse af støtten.

Manglende udarbejdelse af gødningsplan og/eller opbevaring af gødningsplanen på bedriften medfører en 25 % nedsættelse af støtten.

Hvis den valgte kvælstofkvote ikke overholdes, udbetales der ingen støtte. Hvis overtrædelsen kun er delvis eller af mindre betydning, kan nedsættelsen reduceres efter en konkret vurdering.

Pleje af Permanent græs.

Manglende udarbejdelse og opdatering af gødningsplan samt opbevaring af gødningsplan på bedriften medfører en 25 % nedsættelse af støtten.

Hvis overtrædelsen kun er delvis eller af mindre betydning, kan nedsættelsen reduceres efter en konkret vurdering.

Det skal i øvrigt bemærkes, at hvis overtrædelsen af ovennævnte støttebetingelser er forsætlig, vil nedsættelserne være skærpede og kan føre til udelukkelse fra støtteordningen det følgende ansøgningsår.

6.4 Særlige omstændigheder

Du kan være i en særlig situation, der har indflydelse på din ansøgning om Særlig miljøstøtte under artikel 68. Disse særlige omstændigheder beskrives i dette afsnit.

6.4.1 Producentkifte – enkelt mark eller en hel bedrift

Det er en betingelse for at søge om Særlig miljøstøtte under artikel 68, at ansøger råder over arealet den 27. april 2011. Da Fødevarerhverv udbetaler støtten til den landbruger, der har indsendt Fællesskemaet, skal der ikke meddeles producentkifte til Fødevarerhverv. Der kan dog indsendes en transport, hvori overdrager overfører støtten til erhverver.

Bemærk: Som hovedregel er det den, der råder over arealet på dagen for ansøgningsfristen, og som har indgivet ansøgningen om enkeltbetaling, der vil blive holdt ansvarlig for at overholde støttebetingelserne. Det gælder betingelserne for Særlige miljøstøtte under artikel 68 og betingelserne for støtte under Enkeltpåbetalingen – herunder reglerne om krydsoverensstemmelse.

Hvis ansøger er et interessentskab og dette ophører, dvs. at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen lukker CVR-nummeret, inden udbetaling af støtten, skal der dog meddeles producentkifte.

”Vejledningen om producentkifte August 2010”, beskriver reglerne nærmere. Du kan finde vejledningen på www.enkeltpabetaling.dk under skema og vejledning eller bestille den i Fødevarerhverv.

6.4.2 Force Majeure

Hvis helt ekstraordinære og uforudsete begivenheder medfører, at du ikke kan overholde reglerne for de særlige miljøstøtteordninger under artikel 68, kan der efter en konkret vurdering ses bort herfra.

Eksempler på særlige begivenheder er dødsfald, alvorlig sygdom, naturkatastrofer eller brand samt udbrud af smitsomme sygdomme i besætningen. De særlige begivenheder skal vedrøre dig selv eller din nærmeste familie.

Der skal være sammenhæng mellem årsagen til overtrædelsen af reglen og tidspunktet for den særlige begivenhed. For at kunne påberåbe sig force majeure eller særlige omstændigheder skal du underrette Fødevarerhverv indenfor 10 arbejdsdage fra det tidspunkt, hvor du er i stand til det. Du skal også indsende dokumentation for de særlige forhold, som du vil påberåbe dig. Dokumentation kan fx være en lægeattest.

6.5 Myndighedernes brug af oplysninger

For at kunne administrere ordningen har Fødevarerhverv brug for en række oplysninger. Hvordan disse oplysninger indhentes og behandles er beskrevet i de følgende afsnit.

6.5.1 Brug af data i ansøgningsskemaet

Oplysningerne i ansøgningsskemaet vil blive brugt af Fødevarerministeriet, herunder FødevarerErhverv, til sagsbehandling, administration, tilskudsudbetaling og kontrol. Endvidere vil oplysningerne blive brugt af Fødevarerministeriet, herunder FødevarerErhverv, og tredjemand til statistiske, forsknings-, planlægnings- og evalueringsmæssige formål.

FødevarerErhverv er ansvarlig for behandlingen af de pågældende data, herunder at databehandlingen overholder gældende lovkrav (se afsnit nedenfor). Registerne føres og opbevares elektronisk hos FødevarerErhverv.

6.5.2 Opbevaring af kontroloplysninger

Oplysninger, der indhentes til kontrol vil blive opbevaret i FødevarerErhverv til brug for kontrol af flere støtteordninger. Oplysningerne vil endvidere blive brugt til statistiske, forsknings-, planlægnings- og evalueringsmæssige formål.

Ved at anvende oplysningerne til kontrol af flere støtteordninger skal oplysningerne kun indhentes én gang. FødevarerErhverv vil ved brug af oplysningerne sikre, at støttemodtageren har indsigt i, hvilke data der anvendes, så forkerte oplysninger kan rettes.

6.5.3 Den registreredes rettigheder

Lov om behandling af personoplysninger (persondataloven) giver dig ret til at få oplyst, hvilke personoplysninger FødevarerErhverv har registreret om dig. Du har også ret til at få rettet, slettet eller blokeret eventuelt urigtige eller vildledende oplysninger.

Vejledning vedrørende anvendelse af oplysninger fra fællesskemaet, herunder offentliggørelse på internettet, jævnfør Persondataloven:

- Hvis du indsender Fællesskema 2011 skal du være opmærksom på følgende forhold, som relaterer sig til Persondatalovens § 28, stk. 1:
  - o at de afgivne oplysninger i skemaet vil blive behandlet i forbindelse med afgørelse om udbetaling af støtte og tilskud fra FødevarerErhverv under EAGF og EAFRD (EUs landbrugs- og landdistriktsordninger).
  - o at FødevarerErhverv, Nyropsgade 30, 1780 København V, er dataansvarlig.

I henhold til andre relevante paragraffer i persondataloven har du følgende muligheder:

at anmode om indsigt i hvilke oplysninger, behandlingen af din ansøgning omfatter, jf. § 31.

på begæring, har krav på at få slettet, berigtiget eller blokeret oplysninger, som viser sig urigtige eller vildledende, eller på anden måde er behandlet i strid med lovgivningen, jf. § 37.

Samtidig skal du være opmærksom på, at der i 2008 er vedtaget en EU-forordning, efter hvilken det kræves, at oplysninger i fællesskemaet om fornavn, efternavn, evt. firmanavn, den fulde adresse samt størrelse af det modtagne støttebeløb bliver offentliggjort på Internettet. Oplysningerne kan, udover den ovenfor nævnte behandling af afgørelse om udbetaling af støtte, også behandles af danske og europæiske revisions- og undersøgelsesorganer med henblik på at værne om EU's finansielle interesser. Nærmere oplysninger om disse forhold og Persondataloven generelt kan fås ved henvendelse til FødevarerErhverv, Juridisk Kontor.

6.6 Klagemuligheder

Hvis du mener, at FødevarerErhverv, Økologistøttekontoret, har truffet en afgørelse på et ufuldstændigt grundlag, og du eksempelvis har nye supplerende oplysninger til din sag, bør du snarest muligt oplyse FødevarerErhverv herom og anmode om en fornyet behandling af din sag.

Afgørelser truffet af FødevarerErhverv kan påklages til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Klagen skal sendes til:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

c/o FødevarerErhverv

Økologistøttekontoret

Nyropsgade 30

1780 København K

Klagen skal være FødevarerErhverv i hænde senest 4 uger efter modtagelsen af den afgørelse, klagen vedrører.

Klager indsendt efter fristens udløb vil normalt ikke blive behandlet.

Klager har som udgangspunkt **ikke** opsættende virkning, hvilket betyder, at FødevarerErhvervs afgørelse er gældende, indtil den eventuelt ændres. Tilbagebetalingskrav kræves forrentet fra opkrævningsdatoen. Det betyder, at der i sager hvori FødevarerErhverv har fremsat krav om tilbagebetaling, i sagsbehandlingstiden påløber renter til kravet, indtil kravet er betalt.

6.7 Retsgrundlag

De væsentligste retsregler for de særlige miljøstøtteordninger fremgår af:

Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 97 af 28. januar 2010 om særlig støtte til landbrugere til ekstensivt landbrug med senere ændringer.

Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2010 om særlig støtte til landbrugere til pleje af permanente græsarealer.

Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 307 af 26. marts 2010 om særlig støtte til landbrugere til etablering af flerårige energiafgrøder med senere ændringer.

Rådets forordning (EF) Nr. 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitik og om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005, (EF) nr. 247/2006, (EF) nr. 378/2007 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1782/2003.

Kommissionens forordning (EF) Nr. 1122/2009 af 30. november 2009 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 for så vidt angår krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem inden for rammerne af de ordninger for direkte støtte til landbrugerne, som er omhandlet i nævnte forordning, og om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår krydsoverensstemmelse inden for rammerne af støtteordning for vin.

6.8 Adresser og telefonnumre

Fødevarerhverv
Økologistøttekontoret
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00

Hjemmeside: www.ferv.fvm.dk

Plantedirektoratet
Skovbrynet 20
2800 Kgs. Lyngby
Tlf.: 45 26 36 00

Hjemmeside: www.pdir.fvm.dk